

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Νίκης 5-7

10180 Αθήνα

Τηλ.: 210-3332553/4

Fax: 210-3332559

e-mail: press@minfin.gr

Τρίτη, 16 Σεπτεμβρίου 2014

Δελτίο Τύπου

Περίληψη

Τα έτη πριν την κρίση η ελληνική οικονομία κατέγραψε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, βασισμένη στην αύξηση της εσωτερικής οικονομικής ζήτησης, χρηματοδοτούμενη με ξέφρενο εξωτερικό δανεισμό δημοσίου και ιδιωτών. Το στρεβλό αυτό οικονομικό πρότυπο οδήγησε στη γιγάντωση της εγχώριας κατανάλωσης, τη στροφή προς τομείς εξυπηρέτησης της εγχώριας αγοράς, την επιδείνωση της παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας, και τη συσσώρευση τεράστιων δίδυμων ελλειμμάτων (δημοσιονομικού και του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών), δημόσιου και εξωτερικού χρέους. Όταν η πρόσβαση σε εξωτερικό δανεισμό διεκόπη, το μοντέλο αυτό κατέρρευσε. Έφτασε η στιγμή που η Ελλάδα πρέπει να ζει με τους δικούς της πόρους.

Οι εξαγγελίες οικονομικού περιεχομένου του ΣΥΡΙΖΑ της 13/9/2014 βασίζονται σε μία **εσφαλμένη θεώρηση της λειτουργίας της οικονομίας και της πηγής των σημερινών προβλημάτων.**

Η έντονη μείωση του ΑΕΠ και η μεγάλη ανεργία προέρχονται ακριβώς από τους τομείς οι οποίοι βασίζονταν στην εσωτερική ζήτηση και τα δανεικά. Ακόμα και σήμερα, μετά από 6 χρόνια ύφεσης, η ιδιωτική κατανάλωση στην Ελλάδα αποτελεί ποσοστό 70,6% του ΑΕΠ έναντι 56,7% μέσου όρου στην Ευρωζώνη. Επομένως, το πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας είναι ότι πρέπει να αυξήσει την παραγωγικότητά της και να στραφεί προς τις επενδύσεις και τις εξαγωγές. Αυτός είναι ο μόνος βιώσιμος τρόπος αύξησης των εισοδημάτων και μείωσης της ανεργίας, δεδομένου ότι εκ νέου διόγκωση της κατανάλωσης με δανεισμό δεν μπορεί να υπάρξει. Ο στόχος αυτός υπηρετείται από τις διαρθρωτικές

μεταρρυθμίσεις τις οποίες προωθεί η Κυβέρνηση για τον εξορθολογισμό των δομών της οικονομίας και της δημόσιας διοίκησης.

Με άλλα λόγια, **η ελληνική οικονομία έχει πρόβλημα προσφοράς και όχι ζήτησης**. Εάν η παραγωγική δυναμικότητα της οικονομίας δεν βελτιωθεί, η όποια αύξηση της ζήτησης θα μετατραπεί σε εισαγωγές και όχι ανάπτυξη. **Ο ΣΥΡΙΖΑ προτείνει να επαναλάβουμε τα μέτρα τόνωσης της ζήτησης, αυξάνοντας την κατανάλωση και τις δαπάνες του δημοσίου, δηλαδή να επαναλάβουμε τις πολιτικές που μας οδήγησαν στην κρίση**.

Κοινωνικά μέτρα, τα οποία παρουσιάζονται ως νέες προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ, είτε εφαρμόζονται ήδη από την Κυβέρνηση (πχ. **παροχή επιδόματος στέγασης, κοινωνικά τιμολόγια ΔΕΗ, περισσότερες δόσεις για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, μείωση κόκκινων δανείων, αξιοποίηση πόρων ΕΣΠΑ**), είτε είναι στο τελικό στάδιο της υλοποίησής τους.

Οι εξαγγελίες του ΣΥΡΙΖΑ, πέραν τη ανάγκης χρηματοδότησής τους, έχουν επιπλέον δυσμενείς παράπλευρες επιπτώσεις στις αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας, μεταξύ άλλων, λόγω της **απότομης φυγής κεφαλαίων από τη χώρα, της αύξησης του κόστους δανεισμού για νοικοκυριά και επιχειρήσεις, του παγώματος των ιδιωτικοποιήσεων και νέων επενδύσεων από το εξωτερικό, της αρνητικής επίπτωσης στη βιωσιμότητα των ασφαλιστικών ταμείων, της επιβάρυνσης της κεφαλαιακής επάρκειας και της ρευστότητας των τραπεζών και της απώλειας πόρων από το ΕΣΠΑ από μία ρήξη με την ΕΕ**. Η έμμεση αυτή επίπτωση στις αναπτυξιακές προοπτικές της οικονομίας θα είναι πολλές εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ της χώρας σε μόνιμη βάση. Θα ανατραπεί έτσι η προσπάθεια των τελευταίων ετών για ανάταξη της οικονομίας, θα χαθεί η ευκαιρία της ανάπτυξης που τώρα θεμελιώνουμε, και η χώρα καταδικάζεται σε δεκαετίες μαρασμού, ακόμα μεγαλύτερης ανεργίας, και περαιτέρω συρρίκνωσης του βιοτικού επιπέδου.

Οι εξαγγελίες του ΣΥΡΙΖΑ εμπεριέχουν μία περαιτέρω θεμελιώδη αντίφαση: ενώ οι πηγές χρηματοδότησης που επικαλούνται, στην καλύτερη των περιπτώσεων, θα προκύψουν **στο μακροχρόνιο διάστημα**, δηλαδή μελλοντικά, οι **δαπάνες** τις οποίες προβλέπει το πρόγραμμα αναλαμβάνονται **άμεσα**. Αυτό δημιουργεί άμεσο χρηματοδοτικό κενό και την ανάγκη δανεισμού, ο οποίος όμως **δανεισμός** για την διεξαγωγή επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής είναι **αδύνατος**. Ειδικότερα, οι εκτιμήσεις εσόδων από την σύλληψη της φοροδιαφυγής δύσκολα ποσοτικοποιούνται, ορισμένα δε από τα μέτρα που εισηγείται το πρόγραμμα αντιστρατεύονται το στόχο της σύλληψης της φοροδιαφυγής. Ομοίως, και οι εκτιμήσεις εσόδων από τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών και ανακατανομής πόρων από το ΕΣΠΑ και το αποθεματικό του ΤΧΣ δεν τεκμηριώνονται.

Εφόσον εκληφθούν κυριολεκτικά οι δηλώσεις του ΣΥΡΙΖΑ ότι οι προτάσεις γίνονται υπό συνθήκες ισοσκελισμένου προϋπολογισμού, δηλαδή **χωρίς την προοπτική του δανεισμού, τα προτεινόμενα μέτρα θα πρέπει να αντισταθμιστούν με αύξηση εσόδων από φόρους κατά περίπου €14 δις ή €2.700 κατ' έτος ανά οικονομικά**

ενεργό πολίτη, χωρίς καν να λαμβάνεται υπόψιν το κόστος της διαγραφής ιδιωτικών χρεών. Οι αναφορές περί μεταφοράς του φορολογικού βάρους "στους πλουσίους" εμφανίζονται ως κενές περιεχομένου δεδομένου ότι οποιαδήποτε απόπειρα επιβολής υπέρογκων φορολογικών συντελεστών θα οδηγούσε στην αυτόματη φυγή κεφαλαίων στο εξωτερικό, καθώς και ότι στην Ελλάδα εισοδήματα άνω των €100.000 ετησίως δηλώνει μόλις το 0,5% των φορολογουμένων. Αναγκαστικά λοιπόν, η φορολογία θα βαρύνει όσους δηλώνουν ετήσια εισοδήματα μεταξύ €20.000-50.000, ήτοι περίπου 1.500.000 φορολογούμενους.

Οι εξαγγελίες του ΣΥΡΙΖΑ δεν έχουν ξεκάθαρη κοστολόγηση. Μετά από ενδελεχή έλεγχο με τις υπηρεσίες προκύπτει ότι το άμεσο δημοσιονομικό κόστος των εξαγγελιών ΣΥΡΙΖΑ το οποίο επιβαρύνει το δημοσιονομικό έλλειμμα, με τις πλέον συντηρητικές εκτιμήσεις, και μόνο για το 1^ο έτος, υπερβαίνει τα **17,2 δις ευρώ** (και πάλι χωρίς να λαμβάνεται υπόψιν το κόστος της διαγραφής ιδιωτικών χρεών) **έναντι €9,362 δις που διατείνεται ο ΣΥΡΙΖΑ** (€11,362 δις συνολική αποτίμηση μείον €2 δις για τη διαγραφή ιδιωτικών χρεών που αναλύεται ξεχωριστά). Ενδεικτικό της προχειρότητας με την οποία έχει καταρτιστεί η κοστολόγηση είναι ότι η εξαγγελία περιλαμβάνει αύξηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) κατά €4 δις, τα οποία όμως στην συνέχεια παραλείπονται από την κοστολόγηση! **Αυτά τα €17,2 δις θα αύξαναν το έλλειμμα της χώρας κατά περίπου 9 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ**, σε σχέση με πλεόνασμα 1.5% σήμερα, **οδηγώντας τη χώρα πίσω σε δημοσιονομική κρίση**. Εάν προστεθεί και μία –μετριοπαθής– εκτίμηση κόστους €10 δις για τη διαγραφή ιδιωτικών χρεών, το κόστος των εξαγγελιών ΣΥΡΙΖΑ εκτοξεύεται στα **€27,2 δις ή 15 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ επιπλέον έλλειμμα**. Η εκτίμηση αυτή θα πρέπει να θεωρηθεί ως το ελάχιστο όριο, καθώς η αποφυγή παροχής αριθμητικών δεδομένων και συγκεκριμενοποίησης των προϋποθέσεων εφαρμογής ορισμένων από τα προτεινόμενα μέτρα του ΣΥΡΙΖΑ καθιστά αδύνατη την ακριβή εκτίμησή τους και, έτσι, παρατίθενται συντηρητικοί υπολογισμοί. Επιπλέον, υπάρχουν εξαγγελίες για τις οποίες δεν έγινε ξανά λόγος στη ΔΕΘ (παραδείγμα η υπόσχεση για αύξηση δαπανών προς ενίσχυση των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας) ή παρεμβάσεις οι οποίες παραπέμπονται στο μέλλον (πχ. η «σταδιακή» επαναφορά των χαμηλών συντάξεων) οι οποίες θα εκτίνασσαν το κόστος. Επειδή αρκετές από τις παρεμβάσεις επεκτείνονται στο διηνεκές, η σωρευτική **επίδραση στο χρέος**, η οποία θα είναι **πολλαπλάσια** της αρχικής επίδρασης.

Τέλος, πέραν από την επίπτωση των μέτρων στο δημοσιονομικό έλλειμμα, υπάρχει και άμεσο δημοσιονομικό κόστος από τη διαγραφή ιδιωτικών χρεών. Αυτή δύναται να επιβαρύνει το δημόσιο χρέος κατά 5 με 10 μονάδες του ΑΕΠ (**€10-20 δις**), ανάλογα με την τελική έκβαση της ρύθμισης.

Συμπερασματικά, η πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ βασίζεται σε λάθος συνταγή και ανατρέπει την προσπάθεια σταθεροποίησης της οικονομίας. **Δεν λύνει προβλήματα, ενώ δημιουργεί νέα**. Οδηγεί στην απώλεια αξιοπιστίας, είτε σε νέο δανεισμό με υψηλό κόστος είτε σε νέα φορολόγηση της μεσαίας τάξης, στην

επιδείνωση του χρηματοοικονομικού συστήματος, στη φυγή των κεφαλαίων από τη χώρα μας και σε ρήξη με τους εταίρους μας. Ακόμα και με την τιμολόγηση του ίδιου του ΣΥΡΙΖΑ για τουλάχιστον €11,3δισ. κόστος, θα βρεθούμε απέναντι στις αγορές, που θα ζητούν δυσθεώρητα επιτόκια για να δανείσουν τη χώρα, απέναντι στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία θα κλείσει την κάνουλα της φτηνής χρηματοδότησης, και απέναντι στους ευρωπαϊούς εταίρους μας που, στην πιο αισιόδοξη περίπτωση, θα δυσχεράνουν την απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ. Η ανεργία θα αρχίσει πάλι να αυξάνεται, και η νεολαία θα αναζητεί με ακόμα μεγαλύτερη σπουδή την τύχη της στο εξωτερικό. Οι προοπτικές της χώρας θα επιδεινωθούν.

Ακολουθεί εκτενέστερη ανάλυση και αποτίμηση.

	Κοστολόγηση ΥΠΟΙΚ (ΕΚ Ευρώ)	Κοστολόγηση ΣΥΡΙΖΑ (ΕΚ Ευρώ)
Επιδότησης ενεργειακού κόστους βιομηχανίας	50	
Στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων με κίνητρα για την απασχόληση	300	-
Επένδυση στη γνώση, την έρευνα, τη νέα τεχνολογία	150	-
«Παρεμβάσεις έκτακτης ανάγκης»:		
- δωρεάν ρεύμα σε 300.000 νοικοκυριά κάτω από το όριο της φτώχειας έως την ποσότητα των 3600 Kwh το χρόνο	59	59,4
- πρόγραμμα επιδότησης διατροφής με κουπόνια σίτισης σε 300.000 άπορες οικογένειες	756	756
- δωρεάν ιατρική περίθαλψη για όλους / Δραστική μείωση (έως μηδενισμό για ειδικές κατηγορίες) συμμετοχής στη φαρμακευτική δαπάνη	350	350
- πρόγραμμα εξασφάλισης στέγης: εξασφάλιση σε πρώτη φάση 25.000 διαμερισμάτων, με την επιδότηση του ενοικίου στα €3 ανά τμ.	200	54
- χορήγηση της 13ης σύνταξης σε 1.262.920 συνταξιούχους που λαμβάνουν σύνταξη έως €700 ευρώ	575	543,1
- ειδική κάρτα μετακίνησης με τα μαζικά μέσα μεταφοράς με μειωμένα έως συμβολική συμμετοχή, για μακροχρόνια άνεργους και όσους διαβιώνουν κάτω από το όριο της φτώχειας	120	120
- μείωση του ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρμανσης	250	0
Αντικατάσταση του ΕΝΦΙΑ με τον ΦΜΑΠ	2250	2000
Επαναφορά του αφορολόγητου στις 12.000 ευρώ για όλους	2000	1500
Αύξηση κατώτατου μισθού στα €751 για όλους	;	-

Χορήγηση επιδόματος ανεργίας σε 300 χιλιάδες ανέργους	1415	
Ανάκτηση της εργασίας	3000	3000
Ακύρωση απολύσεων	280	-
Αύξηση των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)	4000	0
Ίδρυση αναπτυξιακής τράπεζας και τραπεζών ειδικού σκοπού	1000	1000
Αύξηση πόρων αυτοδιοίκησης	500	-
ΣΥΝΟΛΟ Α	17255	9382,5
«νέα σεισάχθεια»	10000	2000
ΣΥΝΟΛΟ Β	27255	11383

2. Άμεσο Δημοσιονομικό Κόστος

Με βάση τα στοιχεία των αρμόδιων υπηρεσιών, τα μέτρα τα οποία προτάθηκαν κοστολογούνται ως εξής:

- Αύξηση των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ): **4 δις ευρώ**, κατά ίδια δήλωση. Το οποίο ποσό παραλείπεται από την κοστολόγηση που παρέχει ο ΣΥΡΙΖΑ!
- Επιδότηση ενεργειακού κόστους βιομηχανίας με ρήτρα απασχόλησης και περιβάλλοντος: δεν παρέχεται κοστολόγηση. Αν υποτεθεί ότι οι συντελεστές του ΕΦΚ σε καύσιμα για βιομηχανικές χρήσης (μαζούτ, φυσικό αέριο, ηλεκτρικό ρεύμα) εξισωθούν με τους ελάχιστους επιτρεπόμενους από ΕΕ (δεν μπορεί να καταργηθεί), δημοσιονομικό κόστος €50 εκ.
- Στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων με κίνητρα για την απασχόληση: δεν παρέχεται κοστολόγηση. Οποιοδήποτε σχετικό πρόγραμμα δεν μπορεί να στοιχίσει λιγότερο από €300εκ.
- Επένδυση στη γνώση, την έρευνα, τη νέα τεχνολογία: δεν παρέχεται κοστολόγηση, ούτε διευκρίνιση αν αυτό είναι επιπλέον των 4 δις προτεινόμενης αύξησης του ΠΔΕ. Ενδεικτικά, παραθέτουμε κόστος €150εκ.
- «Παρεμβάσεις έκτακτης ανάγκης»: ο ΣΥΡΙΖΑ τις κοστολογεί σε €2δισ. Παρότι δεν παρέχονται αριθμοί το πραγματικό κόστος δεν μπορεί να είναι μικρότερο από €2,3 δις. Συγκεκριμένα:
 - Δωρεάν ρεύμα σε 300.000 νοικοκυριά κάτω από το όριο της φτώχειας έως την ποσότητα των 3600 Kwh το χρόνο: €59εκ. Σημείωση: η Κυβέρνηση ήδη εφαρμόζει το Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο από το 2011, στο οποίο σήμερα είναι ενταγμένες 560.000 οικογένειες οι οποίες πληρώνουν συνολικά €65εκ. λιγότερο σε σχέση με το κανονικό τιμολόγιο. Μετά από εντολή της Κυβέρνησης, η ΔΕΗ ουδέποτε αποκόπτει το ρεύμα από οποιαδήποτε από τις 560.000 οικογένειες, ανεξάρτητα από το ύψος της οφειλής.

- πρόγραμμα επιδότησης διατροφής με κουπόνια σίτισης σε 300.000 άπορες οικογένειες (σε πόσες δίνεται σήμερα, κόστος για το υπόλοιπο): κοστολόγηση ΣΥΡΙΖΑ €756εκ.
- δωρεάν ιατρική περίθαλψη για όλους / Δραστική μείωση (έως μηδενισμό για ειδικές κατηγορίες) συμμετοχής στη φαρμακευτική δαπάνη: κοστολόγηση ΣΥΡΙΖΑ €350εκ.
- πρόγραμμα εξασφάλισης στέγης: εξασφάλιση σε πρώτη φάση 25.000 διαμερισμάτων, με την επιδότηση του ενοίκιου στα €3 ανά τμ. Το ποσό των €54εκ. δεν καλύπτει και το κόστος ανακαίνισης των συγκεκριμένων κτιρίων παρά μόνο το ενοίκιο, και μάλιστα όχι στο σύνολο του. Μία μέση τιμή για την ανακαίνιση κτιρίων, κατ' ελάχιστον, είναι €100/τ.μ. Άρα το πραγματικό συνολικό κόστος είναι περίπου €200εκ.
- στήριξη χαμηλοσυνταξιούχων για τη χορήγηση της 13ης σύνταξης σε 1.262.920 συνταξιούχους που λαμβάνουν σύνταξη έως €700 ευρώ: κοστολόγηση ΣΥΡΙΖΑ €543 εκατ. Σύμφωνα με τα απογραφικά στοιχεία του πληροφωρικού συστήματος «ΗΛΙΟΣ» του Αυγούστου 2014, ο αριθμός των συνταξιούχων που λαμβάνουν σύνταξη ως και 700 € ανέρχεται σε 1.220.031 άτομα που αντιστοιχεί σε 575 εκ ευρώ που είναι το συνολικό ποσό για τη χορήγηση της 13ης σύνταξης. Ο ΣΥΡΙΖΑ εξήγγειλε και σταδιακή αποκατάσταση των χαμηλών συντάξεων. Το κόστος δεν μπορεί να μετρηθεί χωρίς συγκεκριμενοποίηση του τι συνιστά χαμηλή σύνταξη και σε ποιο επίπεδο θα αποκατασταθεί αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρόκειται για τεράστιο ποσό.
- ειδική κάρτα μετακίνησης με τα μαζικά μέσα μεταφοράς με μειωμένη έως συμβολική συμμετοχή, για μακροχρόνια άνεργους και όσους διαβιώνουν κάτω από το όριο της φτώχειας με πολύ μικρή έως συμβολική συμμετοχή από τους δικαιούχους: κοστολόγηση ΣΥΡΙΖΑ €120εκ.
- Μείωση του ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρμανσης ώστε η τιμή εκκίνησης του πετρελαίου θέρμανσης να πάει στα €0,90 ανά λίτρο: κόστος **€250 εκατ.** βάσει ιστορικών στοιχείων μέχρις και της τελευταίας περιόδου 2013-2014 (έναντι εκτίμησης ΣΥΡΙΖΑ για όφελος-απροσδιορίστου ύψους)

▪ Αντικατάσταση του ΕΝΦΙΑ με τον ΦΜΑΠ με υψηλό αφορολόγητο όριο και απαλλαγή πρώτης κατοικίας (με εξαίρεση τις πολυτελείς κατοικίες που είναι πρώτες κατοικίες). Αδύνατον να κοστολογηθεί καθώς ο ΣΥΡΙΖΑ δεν δεσμεύθηκε για το ύψος του αφορολόγητου ποσού και δεν προσδιόρισε την κλίμακα του φόρου. Αν υποθεθεί ότι δεν αυξάνονται οι φορολογικοί συντελεστές (δεδομένης και της δέσμευσης για μείωση των αντικειμενικών αξιών) και το αφορολόγητο τεθεί στις €400.000, όπως σε παλαιότερες ρυθμίσεις, τότε ο αριθμός των υπόχρεων ανέρχεται σε 160.000 και η απόδοση του φόρου γύρω στα €400 εκ. Άρα απώλεια εσόδων €2.650-400= €2.250.000 (έναντι κοστολόγησης ΣΥΡΙΖΑ €2δς).

- Σημείωση: η υπόσχεση άμεσης αναπροσαρμογής των αντικειμενικών αξιών κατά 30-35% με σκοπό τη φορολόγηση στην πραγματική και όχι στην πλασματική αξία δεν μπορεί να γίνει οριζόντια σε οποιοδήποτε ποσοστό αλλά απαιτεί ειδική μελέτη για να ανταποκρίνεται στην πραγματική κατάσταση ανά περιοχή και είδος ακινήτου. Για παράδειγμα σε κάποιες φτωχές περιοχές οι αγοραίες τιμές μπορεί και σήμερα να είναι υψηλότερες από τις αντικειμενικές. Επιπλέον, πρέπει να γίνει με προσοχή, καθώς η μείωση στις αντικειμενικές αξίες επηρεάζει σημαντικά την αξία της περιουσίας των πολιτών καθώς και διάφορα έσοδα του Δημοσίου που συνδέονται με τα ακίνητα

▪ Επαναφορά του αφορολόγητου στις 12.000 ευρώ για όλους. Ο ΣΥΡΙΖΑ αποφεύγει να αναφέρει το ύψος των προτεινόμενων φορολογικών συντελεστών. Ωστόσο, για λόγους οι οποίοι αναλύονται παρακάτω, (ίδε σημείωση για «πλουσίους», τεκμηριώνει γιατί δεν μπορούν να αυξηθούν τα φορολογικά έσοδα από την επιβολή υπέρογκων φορολογικών συντελεστών στα ανώτερα κλιμάκια, εκτός εάν ο ΣΥΡΙΖΑ εννοεί ότι θα αυξήσει τους συντελεστές στα μεσαία κλιμάκια μεταξύ €12.000-42.000, όπου βρίσκεται και ο μεγάλος όγκος των φορολογουμένων) η ανακατανομή αυτού του φορολογικού βάρους σε άλλα εισοδηματικά κλιμάκια είναι αδύνατη. Επομένως, πρέπει να υποτεθεί καθαρή απώλεια των εσόδων που συνδέονται με την επαναφορά του αφορολόγητου και δημοσιονομικά ουδέτερη ανακατανομή του υπολειπόμενου βάρους, ήτοι, προκύπτει δημοσιονομικό κόστος τουλάχιστον **2.5 δις ευρώ** (έναντι κοστολόγησης ΣΥΡΙΖΑ €1,5δισ):

- για μισθωτούς και συνταξιούχους, το 63% του εργατικού δυναμικού, επί 22% τον παρόντα φορολογικό συντελεστή (και μάλιστα κάνοντας τη διασταλτική υπόθεση ότι όλοι έπαιρναν το σύνολο του αφορολόγητου των €2.100, με 25% του εισοδήματος τους σε αποδείξεις,)
- για ελευθέρους επαγγελματίες, το 37% του εργατικού δυναμικού επί 26% τον παρόντα φορολογικό συντελεστή

■ Αύξηση κατώτατου μισθού στα €751 για όλους τους εργαζόμενους, ανεξαρτήτως ηλικίας. «όχι μόνο δεν έχει δημοσιονομικό κόστος, αλλά θα έχει και αναπτυξιακό αποτέλεσμα: μόνον τον πρώτο χρόνο, θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της εγχώριας ζήτησης, κατά 0,75%, και του ΑΕΠ κατά 0,5%. Επιπλέον, θα δημιουργήσει και 7.500 νέες θέσεις εργασίας». Στη διεθνή βιβλιογραφία δεν γίνεται αποδεκτή μία θετική συσχέτιση μεταξύ κατώτατου μισθού και επιπέδου απασχόλησης, μάλλον το αντίθετο ισχύει, η θέση ενός υπερβολικά υψηλού κατώτατου μισθού δημιουργεί ανεργία. Εφόσον ισχύει αυτό, θα υπάρχει και δημοσιονομικό κόστος, το οποίο παραλείπεται στην ανάλυσή μας.

▪ Χορήγηση επιδόματος ανεργίας σε 300 χιλιάδες ανέργους: ο ΣΥΡΙΖΑ το θεωρεί μηδενικού κόστους με το σκεπτικό ότι ισάριθμοι άνεργοι θα απορροφηθούν από το «πρόγραμμα ανάκτησης εργασίας». Ωστόσο, οι επιδοτούμενοι σήμερα είναι 140.000. Επίσης, ο ΣΥΡΙΖΑ εξαγγέλλει επίσης την αύξηση του κατώτατου μισθού στα 751€. Με αυτό το δεδομένο, το κατά μέσο όρο μηνιαίο επίδομα ανεργίας με 2 προστατευόμενα μέλη θα διαμορφωθεί στα 550€ από 430€ σήμερα.

▪ Συνεπώς έχουμε τα ακόλουθα:

▪ 430 ευρώ x 13,5 μήνες = 5.800 € / ανά έτος (για 586€ κατώτατος μισθός)

▪ 550 ευρώ x 13,5 μήνες = 7.425 € / ανά έτος (για 751€ κατώτατος μισθός)

▪ Το 2014 οι επιδοτούμενοι κατά Μ.Ο είναι 140.000, συνεπώς η ετήσια δαπάνη αντιστοιχεί σε 140.000 x 5.800 = 812.000.000€. Αν οι επιδοτούμενοι κατά Μ.Ο αυξηθούν σε 300.000 η ετήσια δαπάνη θα αντιστοιχεί σε 300.000 x 7.425 = 2.227.500.000€. Η διαφορά που προκύπτει για 300.000 ανέργους με επίδομα ανεργίας 550€ με κατώτατο μισθό 751€ αντιστοιχεί σε €1,415 δις.

▪ Έκτακτο πρόγραμμα για την ανάκτηση της εργασίας, διετούς διάρκειας, συνολικού κόστους 5 δις ευρώ εκ των οποίων 3 δις ευρώ για τον πρώτο χρόνο. καθαρή αύξηση των θέσεων εργασίας της τάξης των 300.000 στο σύνολο της οικονομίας – δηλαδή στον ιδιωτικό τομέα, στο δημόσιο, και στον τομέα της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Δεν παρέχονται διευκρινήσεις, δεν μπορεί να γίνει κοστολόγηση. Μέμνησο ότι δεν υπάρχουν και επιπλέον πόροι ΕΣΠΑ στο Υπουργείο Εργασίας (750 εκατ. ευρώ έχουν ήδη αξιοποιηθεί).

- Ακύρωση απολύσεων: με την υπόθεση ότι ακυρώνονται όλες πλην όσων εδράζονται σε πειθαρχικά παραπτώματα, το συνολικό ετήσιο κόστος διαμορφώνεται περίπου στα €280εκ. (στοιχεία κόστους μισθοδοσίας από το ΥΔΙΜΗΔ). Ο ΣΥΡΙΖΑ παραλείπει την κοστολόγηση.
- Αύξηση πόρων αυτοδιοίκησης: δεν παρέχονται διευκρινήσεις. Ενδεικτικά, παραθέτουμε κόστος €500εκ.

3. Προτεινόμενα μέτρα τα οποία αυξάνουν απευθείας το δημόσιο χρέος

- Η «νέα σεισάχθεια»: (εκτίμηση ΣΥΡΙΖΑ: €2δισ) κατά περίπτωση διαγραφή μέρους των οφειλών για όσους δανειολήπτες που είναι κάτω από το όριο της φτώχειας και αναπροσαρμογή των οφειλών έτσι ώστε η συνολική εξυπηρέτησή τους σε τράπεζες, Δημόσιο και ασφαλιστικούς οργανισμούς να μην ξεπερνά το 1/3 του εισοδήματος του δανειολήπτη. Και πάλι δεν μπορεί να γίνει ακριβής κοστολόγηση εφόσον δεν αναφέρονται ποσοστά απομείωσης και κριτήρια εφαρμογής. Τα συνολικά Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια στις τράπεζες ανέρχονται σήμερα περίπου στα €77δισ, εκ των οποίων €42δισ επιχειρηματικά δάνεια (στα οποία όμως συμπεριλαμβάνονται και οι ελεύθεροι επαγγελματίες), €25δισ, στεγαστικά δάνεια και €10δισ. καταναλωτικά δάνεια. Υποθέτοντας μέση απομείωση 50% (όσο η μέση πρόβλεψη την οποίαν κάνουν οι τράπεζες) είναι εύλογο να υποτεθεί ότι η ζημία, λόγω του μεγέθους της, θα μεταφερθεί αυτούσια στην κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών. Δεδομένου ότι το μέσο ποσοστό συμμετοχής του ελληνικού Δημοσίου στις 4 συστημικές τράπεζες ανέρχεται στο 56.5% (66.36% στην Alpha, 35.41% στη Eurobank, 57.24% στην ΕΤΕ και 66.93% στην Πειραιώς) η πολιτική αυτή θα επιβάρυνε το δημόσιο χρέος με έως €21.7 δισ (απευθείας αν τις ανακεφαλαιοποιήσει το Δημόσιο ή μέσω dilution αν ανακεφαλαιοποιηθούν από τον ιδιωτικό τομέα). Αν η απομείωση εφαρμοστεί μόνο στα στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια, το δημόσιο χρέος θα επιβαρυνόταν με έως €10δισ.
- Ίδρυση αναπτυξιακής τράπεζας και τραπεζών ειδικού σκοπού για τους μικρομεσαίους και τους αγρότες: κόστος συνάρτηση του μεγέθους του μετοχικού κεφαλαίου αυτών των τραπεζών, ο ΣΥΡΙΖΑ αναφέρει €1 δισ.

4. Πηγές χρηματοδότησης του προγράμματος τις οποίες επικαλείται ο ΣΥΡΙΖΑ

1. Πρόγραμμα ρυθμίσεων και άρσης της καταστολής στην πραγματική οικονομία - €3 δισ: αναφέρεται σε αναμενόμενα έσοδα από τη ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Δεν παρέχεται καμία εκτίμηση ως προς το γιατί θα εισπραχθούν €20δισ, γιατί αυτό θα συμβεί σε βάθος επταετίας ή γιατί αυτά ισοκατανέμονται μεταξύ των ετών. Επιπλέον, ο υπολογισμός που έγινε δεν λαμβάνει υπόψη:

- Τα όρια των δόσεων που περιορίζονται σε 20% και 30% του ετήσιου εισοδήματος του οφειλέτη σε περίπτωση οφειλών μόνο φόρων και επιπλέον ασφαλιστικών εισφορών αντίστοιχα
- Τη μείωση εσόδων λόγω εξόδου των οφειλετών από το παρόν πρόγραμμα
- Τη μείωση εσόδων λόγω παύσης διώξεων κατά των οφειλετών του δημοσίου και των μέτρων είσπραξης κατ' ανώτερο για 12 μήνες για όσους εντάσσονται στη νέα ρύθμιση

2. Πάταξη της φοροδιαφυγής και του οικονομικού εγκλήματος, συστήματα εισροής-εκροής σε όλες τις δεξαμενές και στα πρατήρια ώστε να αντιμετωπισθεί το λαθρεμπόριο καυσίμων, αυστηροί έλεγχοι με προηγμένα τεχνολογικά μέσα στα σημεία εισόδου στη χώρα για αντιμετώπιση λαθρεμπορίου - 3 δις: παρομοίως, η εκτίμηση είναι αόριστη και αυθαίρετη.

Η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής είναι στόχος του ελληνικού κράτους από την δημιουργία του. Είναι μια συνεχής και μακροχρόνια προσπάθεια την οποία η Κυβέρνηση έχει εντατικοποιήσει και αναβαθμίσει ποιοτικά με στοχευμένες δράσεις αναμόρφωσης της φορολογικής διοίκησης. Ωστόσο, για να αποδώσουν τα μέτρα αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής απαιτείται μακρός χρόνος. Για παράδειγμα, ο ΣΥΡΙΖΑ υποσχέθηκε δημιουργία ειδικής υπηρεσίας ελέγχων και αναβάθμιση και επίσπευση των ελέγχων σε ενδο-ομιλικές συναλλαγές, λίστες Lagarde και Lichtenstein, εμβάσματα εξωτερικού και off-shore εταιρειών σε ορίζοντα 6 μηνών. Αγνοείται ότι η ειδική υπηρεσία στο Υπουργείο Οικονομικών έχει ήδη συσταθεί. Έχει ξεκινήσει να στελεχώνεται και αναμένεται να είναι επιχειρησιακά έτοιμη σε περίπου 3 μήνες. Το ΚΕΦΟΜΕΠ έχει ήδη ολοκληρώσει 400 ελέγχους εμβασμάτων εξωτερικού και έχει βεβαιώσει 142,5 εκ ευρώ. Οι προσπάθειες απαιτούν χρόνο διότι οι πρακτικές φοροαποφυγής είναι πολύπλοκες και διότι οι λίστες δεν είναι αξιοποιήσιμες αφεαυτές αλλά μόνο ως αφορμή για αναζήτηση στοιχείων από άλλες πηγές.

Επίσης, ο ΣΥΡΙΖΑ υποσχέθηκε την αναβάθμιση και ραγδαία επίσπευση της εφαρμογής του συστήματος εισροών-εκροών και των μοριακών ιχνηθέτες στα καύσιμα για την πάταξη του λαθρεμπορίου καυσίμων, ενώ ισχυρίστηκε ότι δόθηκε παράταση 24 μηνών για την έναρξη λειτουργίας του συστήματος. Αγνοείται ότι η υπόσχεση αποτελεί μνημονιακή δέσμευση της Ελλάδας. Περαιτέρω, δεν έχει δοθεί καμία παράταση για την εγκατάσταση του συστήματος. Έχουν ήδη δοθεί οδηγίες από τη Διεύθυνση Ελέγχου της ΓΓΔΕ για την πραγματοποίηση ελέγχων για την εγκατάσταση συστήματος εκροών-εισροών σε 380 πρατήρια καυσίμων, οι οποίοι ξεκίνησαν τη Δευτέρα 15/9/2014. Η ΓΓΔΕ έχει ήδη προκηρύξει διεθνή διαγωνισμό για τους μοριακούς ιχνηθέτες.

Επίσης, ο ΣΥΡΙΖΑ υποσχέθηκε την τοποθέτηση μηχανημάτων x-ray σε όλα τα τελωνεία εισόδου χωρίς να προσδιορίσει την προέλευση των απαιτούμενων πόρων. Αγνοείται ότι και αυτή η υπόσχεση αποτελεί μνημονιακή δέσμευση της Ελλάδας. Το Υπουργείο Οικονομικών έχει ήδη ξεκινήσει την εξέταση του τρόπου με τον οποίο θα χρηματοδοτηθεί η τοποθέτηση μηχανημάτων x-ray σε τελωνεία εισόδου και έχει ξεκινήσει η διαδικασία διενέργειας διαγωνισμού.

Επιπροσθέτως, η πρόταση για μείωση της προβεβαίωσης σε 10-20% πρακτικά σημαίνει 80-90% αναστολή της είσπραξης και άρα το όποιο πραγματικό έσοδο από την πάταξη της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου θα αποδώσει σε βάθος χρόνου μετά την έκδοση οικείων δικαστικών αποφάσεων.

- Σημείωση 1: η μη καταβολή της προβεβαίωσης 50% δεν έχει ως αποτέλεσμα την μη εκδίκηση της υπόθεσης από τα δικαστήρια αλλά το χαρακτηρισμό του ποσοστού αυτού του χρέους ως ληξιπρόθεσμο. Περαιτέρω ουδέποτε έχει προβλεφθεί στο ελληνικό δίκαιο η δυνατότητα ορισμού ποσοστού προβεβαίωσης από το δικαστήριο. Πάντοτε ο νόμος ορίζει ποιο ποσοστό βεβαιώνεται και ποιο αναστέλλεται μέχρι την έκδοση της απόφασης.

- Σημείωση 2: η πρόταση σύστασης Ειδικών Επιτροπών Εξώδικου Διακανονισμού σε κάθε περιφέρεια για την εντός εξαμήνου εκκαθάριση των βεβαιωμένων και ανείσπρακτων φορολογικών υποχρεώσεων μέχρι τις 31.12.2014 έρχεται σε αντίθεση με βασικές αρχές του φορολογικού δικαίου για την οριστικοποίηση των φορολογικών εγγραφών και την ύπαρξη δεδικασμένου από τα δικαστήρια. Κυρίως όμως αφήνει τεράστια περιθώρια διακριτικής ευχέρειας και αυθαιρεσίας στα μέλη των επιτροπών αυτών, ενώ σε κάθε περίπτωση είναι αδύνατη η εκκαθάριση τόσο μεγάλου όγκου υποθέσεων εντός 6 μηνών. Σημειώνεται ότι πραγματική απεικόνιση των εισπράξιμων οφειλών μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ορθολογικοποίησης της διαδικασίας διαγραφής χρεών που ισχύει σήμερα.

3. Ανακατανομή υπαρχόντων πόρων ΤΧΣ €3 δις: οι δανειστές έχουν επανειλημμένα απορρίψει τη χρήση των €11 δις του ΤΧΣ για σκοπούς άλλους πλην της εφεδρείας για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών.

4. Ανακατανομή υπαρχόντων πόρων ΕΣΠΑ €3 δις: κατά 1,5 δις από το ΕΣΠΑ 2007- 2013 και κατά 1,5 δις από το ΕΣΠΑ 2014-2020. Αγνοείται ότι τα κονδύλια της περιόδου 2007-2013 έχουν συμβασιοποιηθεί εξ ολοκλήρου, υπάρχουν νομικές δεσμεύσεις και πρέπει να απορροφηθούν μέχρι 31/12/2015, ειδάλλως επιστρέφονται στις Βρυξέλλες. Από το πρόγραμμα της περιόδου 2014-2020, υλοποιούνται ήδη €750εκ ως εμπροσθοβαρείς δράσεις. Από τα υπόλοιπα €750εκ, τα €365εκ προορίζονται για βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς. Ο ΣΥΡΙΖΑ θα πρέπει να διευκρινίσει ποια προγράμματα σκοπεύει να απεντάξει. Επιπλέον αγνοείται ότι τα κονδύλια του ΕΣΠΑ προορίζονται για συγκεκριμένες χρήσεις βάσει των προτάσεων που έγιναν από τις αιρετές περιφέρειες και από τα Υπουργεία και δεν είναι δυνατή η χρήση τους πχ. για την παροχή επιδομάτων ανεργίας.

Δεδομένου λοιπόν ότι απαιτείται μακρός χρόνος για να αποδώσουν τα μέτρα αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής και οι υπόλοιπες πηγές χρηματοδότησης οι οποίες παρουσιάζονται είναι ανέφικτες, στο μεσοχρόνιο διάστημα, δεν υπάρχει τρόπος να χρηματοδοτηθούν εσωτερικά οι κοστοβόρες προσπάθειες οι οποίες προτείνονται παρά μόνο από την εντατικότερη φορολόγηση των ήδη υπαρχουσών πηγών. Και αυτό όμως είναι αδύνατο.

Καταρχήν, η αναφορά ότι τα έσοδα θα αντληθούν «από τους πλούσιους» κρίνεται ως ανεδαφική, αν όχι παραπλανητική, για μια σειρά από λόγους:

α) ο αριθμός των ατόμων τα οποία φαίνονται ως «πλούσιοι» στις φορολογικές δηλώσεις είναι εξαιρετικά μικρός και δεν είναι ρεαλιστικό να αντληθούν περαιτέρω φορολογικά έσοδα από αυτούς: με βάση τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος του 2011 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία), πάνω από €100.000 ευρώ ετήσιο εισόδημα δήλωσαν μόλις 38.948 άτομα ή ποσοστό 0.7% του συνόλου των φορολογουμένων (είναι λογικό να υποθέσει κανείς ότι σήμερα, μετά από 3 χρόνια ύφεσης, το ποσοστό αυτό είναι ακόμη μικρότερο). Σε αυτές τις φορολογικές δηλώσεις αντιστοιχεί δηλωθέν εισόδημα 5,7 δις ή 5.8% του συνόλου του συνολικού δηλωθέντος εισοδήματος και αντίστοιχα φόρος € 1.7 δις ή 23.5% επί του συνολικού φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων.

β) πιθανή προσπάθεια αύξησης των φορολογικών συντελεστών σε επίπεδα μεγαλύτερα των ευρωπαϊκών αντίστοιχων, θα έχει ως αποτέλεσμα την ταχύτατη διαφυγή κεφαλαίων και καταθέσεων στο εξωτερικό. Οποιαδήποτε προσπάθεια περιορισμού αυτής της τάσης είναι αδύνατη, αφενός διότι προσκρούει στο ευρωπαϊκό πλαίσιο της ελευθερίας κίνησης κεφαλαίων, και αφετέρου διότι εισάγει στρεβλώσεις στο μηχανισμό κατανομής πόρων στην οικονομία με πολλαπλάσιο κόστος στις αναπτυξιακές προοπτικές. Με απλά λόγια, η υψηλή φορολόγηση των επενδύσεων καθιστά τις επενδύσεις στη χώρα ασύμφορες και στρέφει τα κεφάλαια στο εξωτερικό. Άλλες ευρωπαϊκές χώρες οι οποίες επεχείρησαν κάτι παρόμοιο ανέκρουσαν πρύμναν σύντομα.

γ) κάποια από τα μέτρα τα οποία εισηγείται η αξιωματική αντιπολίτευση θα επιδείνωναν δραματικά την κουλτούρα συμμόρφωσης με τις φορολογικές υποχρεώσεις και άρα την εισπραξιμότητα των φόρων.

Ωστόσο, εφόσον εκληφθούν κυριολεκτικά οι δηλώσεις στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ ότι οι προτάσεις γίνονται υπό συνθήκες ισοσκελισμένου προϋπολογισμού, και εφόσον νέος δανεισμός δεν είναι εφικτός, οι παρεμβάσεις τις οποίες εισηγείται ο ΣΥΡΙΖΑ θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν με την επιβολή νέων φόρων αξίας €14δισ, ήτοι €2,700 κατά μέσο όρο σε κάθε οικονομικά ενεργό άτομο (σύνολο εργατικού δυναμικού 5.206.000 άτομα), χωρίς καν να λαμβάνεται υπόψιν το κόστος της διαγραφής ιδιωτικών χρεών. Δεδομένου ότι οι φορολογικοί συντελεστές είναι ήδη παρόμοιοι με τους ευρωπαϊκούς αντίστοιχους και ότι η φορολογική διοίκηση λειτουργεί μέσα σε ένα περιβάλλον μειωμένων εισοδημάτων, η συλλογή τέτοιου μεγέθους επιπλέον φόρων δεν φαίνεται εφικτή.

Η χρηματοδότηση των δαπανών με προσφυγή σε εξωτερικό δανεισμό είναι επίσης αδύνατη: είναι προφανές ότι οι ευρωπαίοι εταίροι δεν θα χρηματοδοτούσαν ένα πρόγραμμα επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής. Όσον αφορά την πιθανότητα ανεξάρτητης άντλησης κεφαλαίων, και μόνο η εξαγγελία ενός τέτοιου προγράμματος από μία κυβέρνηση θα οδηγούσε στην προεξόφληση δημοσιονομικής κατάρρευσης από τις αγορές και άρα εκτόξευση του κόστους δανεισμού και αυτόματη αποκοπή της χώρας εκ νέου από την πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίου.

5. Επιδράσεις Εξαγγελιών στις Αναπτυξιακές Προοπτικές της Οικονομίας και το Κοινωνικό Κράτος

Ακόμα κι αν μπορούσε να χρηματοδοτηθεί, το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ ισοδυναμεί με μία μεγάλης κλίμακας μεταφορά πόρων από τον ιδιωτικό στο δημόσιο τομέα της οικονομίας: η συνεισφορά των δημόσιων δαπανών στο ΑΕΠ θα ανέβαινε από το 47,4% του ΑΕΠ το 2014 στο 58% (για λόγους σύγκρισης, το αντίστοιχο ποσοστό της ΕΕ-27 είναι 48,4%, ενώ στις ΗΠΑ είναι 41,6% και στην Κίνα 24%). Αυτό θα συμπαρέσυρε τα γνωστά προβλήματα οικονομικής αναποτελεσματικότητας που χαρακτηρίζουν κάποια τμήματα των δημοσίων δαπανών.

Εν γένει, ένα πρόγραμμα τόνωσης της ζήτησης έχει νόημα όταν υπάρχει σε μία οικονομία σχολάζουσα παραγωγική δυναμικότητα, την οποία η ενίσχυση της κατανάλωσης θα μπορούσε να οδηγήσει σε ενεργοποίηση. Ωστόσο, στην ελληνική οικονομία, η ιδιωτική κατανάλωση αποτελεί ποσοστό 70,6%, έναντι μέσου όρου ΕΕ17 56,7%. Η όποια σχολάζουσα παραγωγική δυναμικότητα της ελληνικής οικονομίας βρίσκεται σε μεγάλο βαθμό σε τομείς εξυπηρέτησης της εγχώριας αγοράς, η άνθιση των οποίων βασίστηκε σε δανεικά. Από αυτούς τους τομείς προέρχεται και ο κύριος όγκος της αύξησης της ανεργίας.

Δεδομένου ότι ο εξωτερικός δανεισμός των ιδιωτών δεν μπορεί να επανακάμψει στους ρυθμούς των προηγούμενων ετών, ο μόνος τρόπος για να αναπτυχθεί η ελληνική οικονομία είναι η μεταφορά πόρων προς τους εξαγωγικούς τομείς και η διεξαγωγή επενδύσεων από ελληνικά και ξένα κεφάλαια. Επομένως, η ενίσχυση της ζήτησης εάν προηγουμένως δεν έχει αναβαθμιστεί η παραγωγική δυνατότητα από την πλευρά της προσφοράς, θα οδηγούσε απλώς στην άνοδο των εισαγωγών, όπως συνέβη και στο πρόσφατο παρελθόν, και την επιστροφή σε ελλειμματικό Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών.

Επιπλέον, στην προηγούμενη ανάλυση δεν περιλαμβάνονται βασικές αρνητικές επιπτώσεις των εξαγγελιών που ανεβάζουν ακόμη περισσότερο το κόστος για την Ελληνική οικονομία, εάν αυτές υλοποιηθούν:

1^{ov}. Η ρήξη με την ΕΕ θα απέφερε απώλεια πόρων από το ΕΣΠΑ (στους οποίους υπολογίζει ο ΣΥΡΙΖΑ για να χρηματοδοτήσει το πρόγραμμά του), με δυσμενείς συνέπειες για τους Έλληνες πολίτες, κυρίως τους αγρότες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

2^{ov}. Η αύξηση του κόστους δανεισμού την οποία συνεπάγεται ο εκ νέου δημοσιονομικός εκτροχιασμός θα είχε δυσμενείς συνέπειες, όχι μόνο για τα δημόσια οικονομικά, αλλά και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

3^{ov}. Η φυγή κεφαλαίων από τη χώρα, λόγω της απώλειας εμπιστοσύνης στις προοπτικές της χώρας και της αύξησης της φορολογίας, θα είχε δυσμενείς συνέπειες για τη ρευστότητα της οικονομίας και την απασχόληση.

4^{ov}. Η αρνητική επίπτωση στη βιωσιμότητα των ασφαλιστικών ταμείων των ασφαλιστικών ταμείων, με κόστος για τους Έλληνες συνταξιούχους.

5^{ov}. Η επιβάρυνση της κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών, δεν θα επιβάρυνε μόνο τον φορολογούμενο που θα κληθεί να τις ανακεφαλαιοποιήσει, αλλά και την ασφάλεια των καταθέσεων των νοικοκυριών και της ρευστότητας των επιχειρήσεων, ενισχύοντας την πιστωτική ασφυξία.

6^{ov}. Δεν υπάρχει καμία τεκμηρίωση ότι η **αύξηση του κατώτατου μισθού** στα 751 Ευρώ θα έχει αναπτυξιακό αποτέλεσμα (πέρα από το δημοσιονομικό της κόστος). Αντιθέτως, είναι πολύ πιθανό ότι **θα επιδράσει αυξητικά στο ποσοστό ανεργίας και θα πλήξει τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας**, κυρίως των εξαγωγικών επιχειρήσεων, σε μία εποχή που η ανταγωνιστικότητα ανακάμπτει. Δυστυχώς, το επίπεδο των μισθών σε μία οικονομία δεν καθορίζεται με νομοθετικές ρυθμίσεις. Αν ήταν έτσι, η Κούβα και η Βόρειος Κορέα θα είχαν το υψηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα στον πλανήτη. Η αλήθεια είναι ότι βιώσιμη αύξηση των μισθών μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από την αύξηση της παραγωγικότητας και των επιδόσεων της οικονομίας, την ενσωμάτωση γνώσης και τεχνολογίας στην παραγωγή και την εξάλειψη των στρεβλώσεων στην οικονομία και τη δημόσια διοίκηση. Αυτός ο στόχος υπηρετείται από τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις τις οποίες προωθεί η Κυβέρνηση. Με την ανάκαμψη της οικονομίας που αρχίζει από φέτος και με δομικά μέτρα αύξησης της παραγωγικότητας, στοχεύουμε σε σημαντική, βιώσιμη και συνεχή αύξηση όλων των μισθών τα επόμενα χρόνια.